

2016-02-25

Dnr 2016/37

Finansdepartementet
Registrator
103 33 Stockholm

Tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner, Delrapport 2 från 2015 års betaltjänstutredning (Fi 2015:02)

(Fi2016/127/B)

Nedan följer Riksgäldskontorets (fortsättningsvis Riksgälden) remissyttrande över rapporten Tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner, delrapport 2 från 2015 års betaltjänstutredning (Fi 2015:02).

Riksgälden ansvarar bland annat för att skapa förutsättningar för kostnadseffektivitet i den statliga betalningsverksamheten och för den statliga insättningsgarantin. Ett sätt att uppnå kostnadseffektivitet för de statliga betalningarna är att använda befintliga tjänster på betaltjänstmarknaden. Riksgälden upphandlar ramavtal för betaltjänster och infrastruktur och är därmed beroende av utvecklingen på betaltjänstmarknaden och tillgången till betaltjänster. Riksgälden lämnar med anledning av ovan synpunkter på rapporten, även om området betalkonto till privatpersoner inte ingår i Riksgäldens uppdrag.

Tillgång till bankkonto är en förutsättning för effektiv hantering av statliga utbetalningar i form av bland annat transfereringar, skatteåterbetalningar och pensioner. Riksgälden är positiv till att betalkontodirektivet omfattar konsumenter som saknar fast adress, asylsökande samt konsumenter som inte har beviljats uppehållstillstånd men som av rättsliga eller faktiska skäl inte kan utvisas. Ett betalkonto är en viktig del av integrationen i det svenska samhället eftersom ett betalkonto gör det möjligt att ta emot inbetalningar i form av lön, bidrag eller pension och för att sköta betalningar för till exempel hyra eller lån.

Identifiering enligt penningtvätsregleringen och insättningsgarantin

Om en insättare inte identifierats enligt lag (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, kan insättaren inte få ersättning enligt insättningsgarantin. Detta följer uttryckligen av de ändringar i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti (IGL) som föreslås i den lagrådsremiss som den 28 januari 2016 överlämnades till Lagrådet. I lagrådsremissen föreslås hur Europaparlamentets och rådets omarbetade insättningsgarantidirektiv (2014/49/EU) ska genomföras i svensk rätt.¹

---

¹ Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti 5 § 11, Lagrådsremiss Förstärkt insättningsgaranti.

På sidan 89f i rapporten beskrivs hanteringen av penningtvättsregleringen i Allmänna reklamationsnämnden. Det skulle kunna uppstå situationer där banken nekar en kund tillgång till betalkonto för att identifiering av kunden enligt penningtvättsregleringen inte kan ske, men Allmänna reklamationsnämnden är av motsatt uppfattning. Om kunden då tillåts öppna ett betalkonto skulle osäkerhet kunna uppstå om insättningar på betalkontot omfattas av insättningsgarantin, eftersom Allmänna reklamationsnämndens avgörande inte är rättsligt bindande.

Oklar gränsdragning mellan kontraheringsplikter

Riksgälden konstaterar att den kontraheringsplikt som följer av förslaget delvis kommer att överlappa med den kontraheringsplikt som följer av 11 b § i IGL. Det är inte uteslutet att detta kan skapa viss förvirring vad avser gränsdragningen mellan dessa två kontraheringsplikter. I rapporten konstateras också att de ”särskilda skäl” som kan utgöra grund för avslag på en ansökan om betalkonto och grunden för avslag enligt IGL inte sammanfaller. Man kan följaktligen föreställa sig en situation där ett institut kan neka en kund att öppna ett sparkonto men inte ett betalkonto och vice versa. Ett påstått brott mot kontraheringsplikten enligt IGL hanteras som ett tillsynsärende inom ramen för Finansinspektionens tillsyn enligt den tillämpliga rörelseregleringen.

Reglering av avgifter

Riksgäldens uppfattning är att det bör vara bankmarknadens aktörer som bestämmer lämplig avgiftsnivå och inte staten. En reglering kan på sikt leda till sämre konkurrens och påverka utvecklingen av betaltjänster negativt. Riksgälden delar utredningens uppfattning om att marknaden i Sverige verkar fungera utan prisreglering och att de avgifter som i dagsläget tas ut kan anses rimliga givet de nationella inkomstnivåerna (se avsnitt 8.1). Riksgälden är därför positiv till att utredningen inte föreslår en strängare implementering än vad betalkontodirektivet gör gällande.

I detta ärende har Riksgäldsdirektören Hans Lindblad beslutat efter föredragning av Annika Gyllström. I den slutliga handläggningen har även Jonas Opperud och Mats Ekstrand deltagit.

Hans Lindblad, beslutande

Annika Gyllström, föredragande